

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani a treia-oară 10 bani.

Neamul săracilor.

Un prietin străin de neamul nostru îmi povestea odată: Când am călătorit mai întâi prin țara voastră, din fuga trenului v'am putut cunoaște foarte bine. Era în mijlocul verii și mașina care mă ducea sbura nebună prin văile frumoase ale Ardealului. Din câte am văzut, un chip frumos și trist în aceiaș vreme mi-s'a legat mai mult de suflet. Pe cursul Târnavelor mi-se pare, la o gară în mijlocul câmpului, s'a oprit trenul pe vr'o câte-va clipe. O ploaie grozavă de raze aprinse de soare cădea asupra holdelor din împrejurimi, era o mare nesfârșită de holde și eu mă uitam din fereastra vagonului la poporul de secerători, cum stau aplecați, bărbați și femei, asupra secerii sclipicioase. Din când în când câte o femeie tiravă, arsă de soare, să ridica cu greu de asupra pământului, să îndrepta binișor, cu frică, din șele, să nu-și rupă parcă spinarea ei încovoiată atâta vreme, să ștergea cu mâneca iei pe obrazul năpădit de sudoare și eu îi vedeam de-acolo din fereastra vagonului prin crepătura dela grumazi a iei țâțele ei sterpe de femeie săracă.

Soarele se coborâse par-că mai aproape de pământ, așa își slobozia căldura lui istovitoare și poporul vostru, țărani voștri, românii, secerau mai departe, culcând la pământ spicele grele și sănătoase ale . . . . . ale cui? Mi-a spus un călător: ale nu știu cărui grof. Dar nu trebuia să-mi spuie tovarășul meu de drum, a-și fi înțeles eu nu peste mult. La vr'o câte-va minute după ce s'a pus trenul în mișcare, pe vârful unui delușor, la marginea unui sat cu case mici și acoperite cu paie, să tula mândru un castel cu turnuri multe, încunjurat cu o pădurice răcoritoare de brazi. De departe să puteau ceti pe fruntea castelului niște slove mari de aur, cari vesteau trecătorului că castelul acesta e al cutărui grof.

Am înțeles repede, îmi spunea prietinel meu înduioșat, n'am avut pentru-ce să mă mai uit pe fereastră, m'am tras într'un colț al vagonului și cu lacrimi în ochi mi-am zis: Încă un popor de oameni săraci! Neamul săracilor!

Așa mi-a povestit prietinel meu limbă străină. Și avea dreptate. Noi nu suntem numai secerători năcăntem un popor de țărani săraciți, de bani, săraci de drepturi, să-tot toate bunătățile de cari se bucură alți vecini ai noștri. Plătim greu, ca ori și care cetățean sărac, ne încovoiam de munca

grozavă ce muncim, dar din acele dări strânse de guvern, noi nu ne împărțăm cu nimic și munca noastră îngrămădește aurul în punga străinului. Așa am fost noi de veacuri și așa suntem și acum.

Pentru ce, ne vom întreba însă? Noi încă suntem oameni și suntem pe deasupra și mulți? Iată pentru-ce: stăpânitorii noștri de azi, înainte de aceasta cu o mie de ani au năvălit pe aceste plaiuri ardelenne stăpânite numai și numai de noi, au năvălit și cu puterea lor ne-au strivit în scurtă vreme. Poporul falnic de odinioară a căzut în robie, cetățile noastre au fost luate de ei și noi parte ne-am retras în munți, parte am rămas pe câmpii: sluji năcăjite domnilor răi și hrăpareți. Așa am rămas până la anul Domnului 1848, când am răsufat și noi odată.

Acum închipuți-vă iubiți cetitori, o mie de ani, în întunerecul iobăgiei, o mie de ani mereu plecați asupra pământului, o mie de ani siliți să ne spunem durerile noastre numai și numai frunzelor codrului și râurilor limpezi de munte! N'am avut școli în cari să ne creștem copii, am rămas proști și neajutorați; domni bogăți și puternici nu am avut. pentru-că acei, pe cari i-am avut s'au dat plainici și i-au înghițit străinii și nu iera astfel cine să aibă, în mijlocul poporului acestuia umilit de iobagi, îndrăzneala omului bogat, căruia nu-i pasă de nimeni.

Toate acestea pentru-că aveam în fața noastră și de-asupra noastră, cărmuitori care s'au făcut stăpâni peste noi.

Dar cum spuneam, a venit anul 1848, atunci am răsufat, am primit drepturi cari ni se cuveneau și nu le-am avut până atunci și am început să privim și noi în jur. Cum este însă o lege nestrămutată a firii, ca iarba călcată odată, să nu se poată scula repede și popoarele cari au domnit odată să nu se stângă cu o lovitură de sabie, noi am rămas mai departe striviți și săraci cum ne-a văzut străinul de care povesteam.

Intunerecul vremurilor trecute și sărăcia lor ne urmărește încă și acum. Ceia ce n'a văzut străinul, dar simțim noi în sufletele noastre este dorul fierbinte de a ne croi o viață cinstită.

Suntem săraci, suntem proști, dar nu ne lăsăm, ci vrem o viață mai bună.

Cum? Se vor întreba mulți. Așa, că ne vom păstra limba și ființa noastră românească, cerând împărțire dreaptă poporului nostru în cărmuirea acestei țări, cerând școli românești înalte pentru

tinerețul nostru și o slobodă viață ca celelalte popoare din țară. Toate acestea pe față, la lumina zilei și dela guvernul de astăzi, care cearcă să ne sugrume.

Suntem săraci, n'avem ce pierde și lupta pe care o ducem nu poate umbla pe căi piezișe.

Căi piezișe?!... Mulți au umblat și mulți umblă pe aceste căi. Cică să întindem dreapta de împăcare, poate că vom primi ceva din mila stăpânirii. Să ne dăm plainici, da de vom priade ceva din fărâmurile mesei stăpânului. Să sărutăm mâna care ni se întinde și poate că loviturile ei nu vor mai fi atât de grele. Dar noi nu putem să știm nimic despre această stăpânire mașteră.

Icoana care a stors lacrimile străinului de care scriam în fruntea acestor rânduri stă vecinic neschimbată în adâncurile sufletului nostru. Lupta noastră e o luptă grea între unii asupriți și chinuți de veacuri și între alții mult mai fericiți.

M. Sa. Regele Carol nu a mers la Ischl. În gazetele din țară și străinătate s'a scris cu mult interes pentru-ce Regele Carol nu a mers, cum plănuise, la Ischl, să-i ureze sănătate Impăratului nostru, pentru cei 80 de ani ajunși în pace. Gazetele ungurești scriu că cei mai de frunte oameni ai României au dorit să-l roage pe Rege printr'o scrisoare iscălită de toți, cumcă să nu viziteze tocmai acum pe un împărat în țara căruia frații lor Români sunt împușcați și prigoniți. Regele înțelept al românilor s'ar fi plecat atunci în fața voinței țării și a scris o scrisoare bătrânului nostru Impărat în care îi spune pentru ce nu poate să-l viziteze.

Decorații. Cu prilejul sărbătorii alor 80 de ani dela nașterea Sa, M. Sa Impăratul și-a decorat pe amândoi miniștrii președinți cu marea cruce a ordinului Sfântului Ștefan. Foile ungurești publică și un pomelnic nesfârșit al atâtor slujbași ai guvernului, cari au fost decorați de M. Sa la sfatul ministrilor.

Moștenitorul tronului în Bosnia. Să vestește, că acum după petrecerea M. Sale Impăratului prin Bosnia, să va duce să-și vază noua moștenire și A. S. I. Francisc Ferdinand. Viitorul împărat al țărilor austro-ungare va petrece și el o săptămână în Bosnia.

Sașii și ungurii. Vechiul prietșug dintre sașii și unguri, făcut pe socoteala noastră a românilor e pe cale de a se desface. Ungurii au cruțat pe sașii numai atâta vreme, cât sașii nu păgubesc decât pe români. Acuma au început și iei să simtă apăsarea sașilor. Ziarele lor încep să injure pe sașii că fac rău ungarilor. Un preot catolic ungar cu numele Nagy, se plânge că sașii sunt dușmani mai primejdioși decât românii, căci iei se ascund supt pielea de oaie a prieteniei, pe când românii sunt cinstiți și-și arată ura pe față.

Sașii vor vedea în curând că cu politica lor prostească au ajuns să nu aibă nici un prieten, nici pe români nici pe unguri, și atunci va fi vai de pielea lor.

Sărbătoarea Sfântului Ștefan. În ziua de 20 August, fără să fie nici ziua sfântului Ilie, nici cea a sfântului Nicolae, s'a ținut sărbătoare în toată țara ungară. A fost sărbătoarea Sfântului Ștefan, cel dintâi rege al acestei țări care a fost un creștin bun și s'a muncit mult să potolească sălbătăcia ungarilor veniți de curând din pustietățile Aziei. Intrucât a reușit o putem vedea noi românii cari am suferit și suferim de veacuri în robia lor. De altfel noi trebuie să-l pomenim cu cinste pe acest bătrân, care a fost cel dintâi între acei ce au sfătuit pe unguri să trăiască în bună pace și să nu asuprească pe vecinii lor.

Tămbălăul din Târgul-Mureșului. Știm că fișpanul din Târgul-Mureșului Alex. Erödy a fost huiduit de congregația comitatului Murăș-Turda. O seamă de oameni s'a apucat pe urmă și i-a scos la iveală toate păcatele acestui domn. O mulțime de lucruri urâte a ieșit la lumină, astfel încât om cinstit nu-i mai poate întinde mâna. Guvernul însă îl ține cu ori-ce preț și nu vrea să-l lapede. L'a trimis de nou în postul lui și el are obrazul să iasă iar între oameni. A comandat chiar o adunare de popor, care să-i spele chipul de păcatele pe cari le-a făcut. Oamenii s'au dus, plătiți fiind cu câte trei și mai multe coroane la zi și el crede că acum e curat ca lumina soarelui. Chiar și un avocat român, Dr. Ion Harșia din Reghin, s'a găsit să-i țină o cuvântare de preamărire. Ne întrebăm: oare ce urmărește acest avocat? Nu-l cunoaștem. De bună seamă umblă după vr'un ciolan.

Grofii din Ardeal vreau să ne mânânce. Mai mulți deputați din Ardeal aleși de români și vr'o câțiva grofi, țin după-cum i-se scrie Tribunei, sfături tainuite în Târgul-Murășului în cari pregătesc ei în de ei o altă lege electorală, care să fie făcută și primită de dietă numai și numai pentru Ardeal. E ușor de înțeles ce vreau acești călăi a mulțimilor cu acest proiect de lege: vreau să ne mânânce fripți. Votul universal să fie adus pentru unguri, dar nu și pentru câinii de valachi.

Mila Împăratului. Cu prilejul împlinirii alor 80 de ani M. Sa a binevoit să ierte pedeapsa și unui român întemnițat. Dl Ion Mihu care a fost judecat pentru un articol din „Libertatea“, a fost pus pe picior liber în ziua de 18 August. Unul a scăpat și ne gândim la ceilalți câți îi mai avem la Seghedin și la Vaș. Sunt mulți și guvernul lui Khuen se îngrijește să se mai sporească. Dintre Slovaci încă au ieșit din temniță vr'o câțiva, între ei și Milan Ivanca fostul deputat.

Răvașul săptămânii.

Un mare negustor descoperit.

Eugen Brote, pe vremea Memorandului și mai ales înainte de aceea era unul dintre aceia, cărora li se părea, că feliul nostru de luptă e prea blând, prea molân, prea puțin războinic. A scris atunci în „Tribuna“ cea veche și în gazeta aceasta a noastră o mulțime de îndemnuri la luptă, s'a războit cu cei cari erau în jurul foii „Telegraful Român“, cu răposatul mitropolit Miron Romanul mai ales, a strigat și a lovit pe mulți, până i-a reușit să ajungă în slujbe și în fruntea afacerilor noastre de obște. Atunci împreună cu o mulțime de oameni cinstiți a pornit vestitul Memorand cătră împăratul. Să știe, că urmarea acestui Memorand a fost tragerea în judecată a tuturor fruntașilor noștri. Temniță grea până la patru ani s'a croit repositului Dr. I. Rațiu, părintelui Lucaciu, răposatului asesor Nic. Cristea și unei mulțimi de alți conducători de-ai noștri.

Intre cei mulți a fost și Eugen Brote. El însă, când a simțit, că se apropie greutatea pedepsei a tulit-o peste graniță în România. A fugit. Gândea el, că cu fuga aceasta prinde două lucruri deodată: scapă de temniță și acolo în România ea un martir ce ieste va fi acoperit de cinsturi și venite grase.

Așa s'a și întâmplat. În România a fost numit îngrijitorul moșiilor fostului ministru președinte Dimitrie Sturdza, moșii cari se vede aduceau venite atât de bune, încât bătrânul ministru a fost silit să-l dea cu judecata afară de pe moșiile lui. Vedeți negustorul?!

Dar noi n'am voit, nu am putut să-l ținem de-așa pe acest domn și numai din pricina aceluia vestit Memorand. Acum însă, se dă el pe față.

Dat afară din slujbele din România cearcă să se procopsească din nou pe la noi. După ce a injurat cum i-a venit la gură „Telegraful“, bătrâna foaie cu păcate multe, acum vine și serie în ea, după ce a propovăduit cel mai strașnic războiu împotriva asupritorilor noștri, acum își pleacă capul și umblă să ne împace.

Vechiul lui fel de a se ridica, obrăznicia negustorească, nu l'a părăsit nici acum.

Intr'un număr al „Telegrafului Român“ în care cearcă să dovedească înclinarea spre pace a poporului nostru, improașcă cu noroiu în toți fruntașii noștri de astăzi și mai ales în deputați. Cică deputații noștri ar fi stat la târg cu contele Khuen să vândă o parte din programul nostru național.

Dar iată, că vine cunoscutul nostru fost deputat Dr. Iuliu Maniu și spulberă veștile mincinoase ale acestui om, care nu să îndestulește cu ce a pus la o parte pe moșiile dlui Sturdza.

Dl Maniu spune hotărît, că și domniașă a stat de vorbă cu Khuen, nici odată însă n'a avut de gând se pună la târg programul nostru național, nestrămutat de nimenea.

Iată cum își sfârșește scrisoarea publicată de dl Dr. Iuliu Maniu în toate gazetele noastre:

Până va sosi deci timpul, când vom putea pune în adevărata lor lumină străduințele de „împăcare“ ale guvernului maghiar și ale binecunoscuților noștri târgoveți politici, trebuie să mă mărginesc a-l ruga pe dl Brote să

binevoiască a se mulțumi cu laurii ce și i-a câștigat pe acest teren prin talentele sale politice acum 15 ani. I-a succes atunci îndeajuns să zăpăcească și să incurce lumea românească. Acum nu-i va succede nici pe lângă cele mai nobile stăruințe. Lumea românească de aici a învățat în decursul vremilor să judece real împrejurările și să cunoască bine oamenii.

Câți alegători cinstiți avem?

Tribuna face o numărătoare amănunțită, după cercuri, a voturilor românești ce s'au dat la alegerile de deputați din anul acesta. Multe învățături putem trage din numerii pe cari îi publică „Tribuna“. Mai întâiu putem vedea că numărul voturilor românești date pentru candidații noștri naționaliști s'au sporit față de alegerea din 1906, ceea-ce înseamnă că din ce în ce mai mult poporul nostru înțelege rostul luptei înverșunate ce poartă fruntașii noștri adevărați împotriva stăpânirii mașter. În anul 1906 s'au dat pentru candidații naționaliști 29,744 de voturi, pe când în anul acest 30,081, deși atunci aleseră 15, iar acum numai 5 deputați. Poate trimbița deci contele Tisza și toți găunoșii cari ling bledde guvernului că poporul nu ar fi cu noi, numerii vorbesc. Pot înțelege acum, cetind numărul acesta din „Tribuna“ și negustorii păcii noastre cu ungurii: Eugen Brote, Slavici, Mangra și ceilalți trădători, numerii arată negru pe alb că poporul este cel mai cald sprijinitor al politicii noastre cinstite.

Dar și o însemnare tristă putem face cu acest prilej. Mulți dintre oamenii noștri s'au lăsat ademeniți de banii lui Iuda și înfricați de baionetele jandarmilor, 29,000 a fost numărul celor ce au fugit în tabăra dușmanului.

Singura mângâiere ce avem este că numărul celor cinstiți este mai mare ca al trădătorilor. Avem 30,000 de alegători cinstiți și nădăjduim că nu peste mult numărul lor se va spori.

Urmările alegerilor. Stările din Armeni.

Am mai scris despre nemaipomenitele obrăznicii ale notarului și jandarmilor din Armeni. Românii cari au votat cu dl Iuliu Maniu sunt și acum urmăriți de notarul — un jidan perciunat și de slugile lui, de jandarmii. Din pricina boicotului care ține încă împotriva perciunaților din acel sat, cari deși trăiesc de pe spatele poporului nostru, au îndrăznit să voteze în contra dlui Maniu, jandarmii bat și acum pe oameni, îi închid, îi pedepsesc și nu-i lasă să iasă la uliță mai mulți de doi inși. Ca nu cumva perciunii jidovilor neași să fie zmulși, notarul silește pe oameni să păzească ei, rând pe rând, dugheana jidovească. De unde acest drept?!

Indemnăm pe inimoșii români din Armeni și pe conducătorii lor să nu se lase bătuți, ci să pretindă cercetare contra vinovaților. Dreptatea e pe partea lor și nu le-o poate lua nimeni.

Să ne împăcăm? — Iată cum ne plătesc!

În vremea asta când ni se sporesc tot mai mult târgoveții, plainicii și tremuricii, e bine să ne înșămăm cum vrea guvernul lui Khuen să se împace cu noi.

În 16 Aug. n., doi jandarmi din Abrud sau dus în Doraltî la părintele Constantin Lucaciu, cerându-i seamă de „agitația” ce a săvârșit pe vremea alegerilor, când era candidat de deputat în cercul electoral al Cărășului.

Guvernul păcii, învinue adecă pe părintele Lucaciu, că pe când cutriera satele să chiepe pe țărani nostri la adevărata viață națională, ar fi ținut o vorbă în curtea părintelui G. Șuta din Borlești (Sătmar) în care ar fi ațâțat oamenii împotriva guvernului și a rânduiei de obște.

Se prevede deci iar o pedeapsă de mii de coroane și luni de zile temniță.

Cine crede că ne putem împăca, va mai avea oare obrazul să ne îndemne să ne potolim, când și guvernul de mpreună cu toți grofii lui să aruncă asupra noastră, împingându-ne adevărații oameni cinstiți în întunecul temniței?

Advocățelul dela Pesta iară cuvântă.

A-ți mai auzit de Dr. E. Babeș micul avocat din Budapesta, care anul trecut seria cu tipariul o mulțime de articole „pacinice” prin bătrânul Telegraf al metropoliei noastre. Multă vreme a tăcut și noi credeam că s'a cumișit. Dar se vede că simte prea aproape un miros plăcut pentru stomach, căci s'a răzgândit și acum iară cuvântă. Advocățelul acesta nu mai tace. Acum de pildă, după ce se laudă în Telegraf că el cunoaște lucrurile dela cutare și cutare, face iar pe samsarul și spune că ar trebui să ne îndestulim și cu mai puțin de vreme-ce guvernul are gânduri de pace cu noi.

Ie ușor să facă pace acest mic avocat strâmt la suflet, pentru că iel e în Pesta, stă la masă, bea bere și nu vede cu anii suflet de român. Noi am urmărit multă vreme svârcolirile acestui domn mic, i-am cetit chiar și articolele scrisă rău românește, dar acum că ne-au cinstit iar cu scrisul, mărturisim că nu-l vom mai ceta ori-ce s'ar întâmpla.

Iarăși urmările alegerilor. Haideți să ne împăcăm cu guvernul.

Primum următoarea scrisoare din Leșnic:

Baronul Kemény din Minthia are în hotarul Minthiei lipsă de un drum peste locul lui și fiind-că facerea drumului l'ar costa poate prea mult, a cerut dela forurile administrative să îndrume locuitorii din Minthia să facă drumul acesta. Forurile administrative au și dat o poruncă în acest înțeles, dar oamenii pe motiv, că nu au lipsă (precum nici nu au) de acest drum au umblat bătând pela ușile domnilor oficianți comitatenzi din Deva până-ce dela o vreme i-a ușurat de această sarcină. Însă drumul nu s'a făcut singur și dl baron iar a dat jalbe pela comitat. Fibirăul s'a uitat împrejur, că oare care comună ar fi mai potrivită să-i facă baronului drumul, și fiind-că Leș-

nicul s'a purtat mai rău la alegere, având totodată cei mai mulți alegători, s'a gândit: îi punem pe aceștia la lucru. Gândit și făcut. În 11 August c. n. dimineața a descins 5 jandarmi bine înarmați în sat și mergând dela casă la casă au adunat 130 oameni (bărbați) cu porunca să ia fiecare cu sine lopată ori sapă. I-a pus în rând ca pe cătane și apoi s'a pornit caravana spre Minthia, care zace la o depărtare de 9 kilometri dela Leșnic și i-a ținut acolo cu forța baionetelor ziua întreagă. Insemnez că locuitorii din Leșnic n'au nici în clin nici în mână cu drumul acela. Fiind la o depărtare așa mare nici când nu trec peste el, ba nici nu au știut, că unde e, până ce nu i-au dus jandarmii acolo. Acela e drumul singur al Baronului, numai el îl folosește pentru că duce dela curtea lui peste, pământul lui, la un drum comitatenz. Așa dar nu este un drum la facerea căruia ar putea fi constrins cineva fără plată în înțelesul de „muncă publică.”

Un articol al d-lui V. Goldiș.

Intr'o gazetă ungurească din Arad, fruntașul nostru secretar al consistorului arădan și fost deputat, serie un temeinic articol pentru luminarea poporului unguresc în ceia ce privește împăcarea noastră mult trimbițată. Cu multă știință dl. Goldiș dovedește că pricina tuturor răutăților sunt grofii și baronii poporului unguresc, cari simt că dacă se aduce votul universal și s'ar da libertate deplină popoarelor nemaghiare din țară, atunci ei ar cădea dela putere. Până vor fi ei stăpâni o pace adevărată nu poate să fie. În aceea vreme dl Goldiș desvăluie și un colț tainuit de pe mulțimea de păcătoșii ale acestor oameni. Maiestatea Sa Impăratul totdeauna când a trimes un minister în țară i-a atras luarea aminte asupra păcii dinlăuntru îndrumând guvernele după vremuri să pornească o împăciuire cu noi. Maiestatea sa știa pentru ce face aceasta. România care este astăzi o putere însemnată în răsăritul Europei, niciodată nu ar putea să întindă o dreaptă cinstită împărăției noastre la un caz de război, știind că noi trei milioane români suntem sugrumați aici și prigonți.

Dar toți grofii cari s'au perândat la oala plină a guvernării țării au tras pe sfoară în mod nemaipomenit de urit pe M. Sa Impăratul. Și guvernul de astăzi a pornit așa zisa împăciuire în urma asprei porunci a M. Sale, dar nici acesta nu e mai breaz de cât celelalte. Știm cum vrea să ne împace. Nici ei nu vreau o împăcare adevărată, căci urmăresc numai mila Impăratului față de care vreau să se spele pe mâni. Bine sfârșește dl Goldiș, că între slugă și stăpân nu e cu puțință înpreținirea și noi românii vom mai fi siliți să înfundăm temnițele pentru dreapta noastră politică de apărare.

Societatea pentru fond de teatru.

După-cum am scris în numărul trecut al foaiei noastre, Societatea pentru fond de teatru își va ținea adunarea mare de peste an în Reghin, în 28 și 29 ale lunii August. Din prilejul acesta ținem să lămurim pe scurt rostul acestei societăți, despre care cetitorii nostri vor fi cetit multe. În primul rând să ne dăm seama ce va să zică: teatru.

De bună seamă că cetitorii acestor rânduri au luat parte într'o seară de vară la vr'o petrecere despre cari tinerii spuneau că e *teatru*. Venea cineva acolo în fața oamenilor și spunea vr'o întâmplare, după-cum se potrivea, de răs ori de plâns, dar mai ales de răs, că așa s'a obicinuit la noi, privitorul pe urmă se ducea acasă înveselit de răsul, pe care l'a răs sau îngândurat de întâmplarea pe care au povestit-o tinerii travestiți.

Dacă ne-am mulțumi cu puțin, poate am zice că acesta e teatru. Dar teatrul așa cum îl înțeleg popoarele înaintate e puțin mai altfel. Și acesta e adevăratul teatru. În țările popoarelor luminate sunt anume oameni dibaci și peste măsură de cumiști, cari în case anume zidite, în fiecare seară spun povesti și întâmplări de acestea. Cum? Așa că lumea care-i ascultă, vede întâmplările pe cari le povestesc ei, aievea, ca și cum s'ar petrece înaintea ochilor lor. Privitorul unui astfel de teatru simte cum îi trec pe dinaintea lui groaznice și înfiorătoare toate patimile omenești, triste și de răs, toate slăbiciunile lunei de astăzi. Simte și învață, de multeori se vede ca în oglindă în chipul cutărui zgârcit vrednic de răs și se îndreaptă.

Popoarele înaintate folosesc acest *teatru* pentru luminarea mulțimilor, îl folosesc ca pe o armă puternică împotriva tuturor păcatelor. Astăzi atât de departe au ajuns oamenii în privința aceasta în cât teatrul e ca o evanghelie dreptgrăitoare. Ca și cum ar zice cineva într'un astfel de teatru: Uită-te omule! te vezi? Ești păcătos ca cutare, n'ai ajuns deplinătatea și curățenia sufletească. Ascultă-i cum vorbesc oamenii aceștia, lumineazăte și te îndreaptă.

La noi la români, cum spuneam, teatrul acesta îl fac tinerii nostri plini de stăruință, nu însă oameni anume aleși pentru lucrurile aceste. Nu avem pe urmă nici o casă anumită, înzestrată cu toate cele de lipsă pentru teatru.

Înaintașii nostri vecinic îngrijorați de înaintarea neamului nostru rămas în urmă, s'au gândit să ne dea și în privința aceasta o îndrumare. S'au adunat într'o societate, într'o însoțire, au pus creițar peste creițar, ca odată și odată să ne putem mândri și noi că ne apropiem de rândul popoarelor luminate. Și ne apropiem. Societatea menită să întemeieze un teatru, stringe avere tot mai multă. Averele societății numără acum peste 550.000 de coroane, ceea-ce cu toate astea nu e destul. Ne trebuie și mai mult ca să putem întemeia ceva cumsecade și trainic.

Ne gândim că cu mai multă stăruință și cu mai multă jertfă, am putea să ne apropiem de liman în vreme foarte scurtă. Avem doar atâți oameni, cari ar putea să-și dea obolul din prisosul pe care-l au pentru o însoțire națională vrednică de o soartă mai bună.

Ori-cine să poate înscrie membru la această societate sporindu-i după puțință fondul ei cu câteva coroane.

Aducem de pildă pe vrednicul ei președinte Dr. Ion Mihu, care anul trecut a dat 10.000 de coroane pentru înaintarea societății.

Scrisorile Bădicului Ion.

Cu prilejul asentărilor.

Acum în toiu verii, s'au pornit, dragă cumetre, asentările feciorilor în toată țara. Cari vor cădea în slujba împăratului vor avea să îmbrace în curând haina militară. Frumos vestmânt, cinstită slujbă pentru țară și domnitor! Noi românii ne cam plângem în cântecele noastre de pușcă, de sabie. „Arz'o focul cătănie“ zice vr'o mamă ori mai ales vr'o fată ce-a rămas cu dorul acasă. Dar' după-ce a intrat românul odată supt aspra poruncă, după-ce se deprinde cât de cât, nu se mai plânge, nui mai urâtă cătănia. Când vine, în cei trei ani, vr'odată în satul lui, ficiorul e mândru de slujba ce-o poartă, și ochi mulți îl cercetează cu dragoste. Noi suntem un neam de buni ostași, de bravi militari, iubite cumetre. Am cetit prin cărți și gazete că ostașii români totdeauna s'au purtat cu multă vitejie, în toate războaiele. Nu 'nzădar suntem noi urmașii poporului care-a avut cea mai strajnică, cea mai puternică oștire din lume, nu de flori de măr suntem noi urmașii Romanilor celor vechi.

Și e bine, cumetre, e mare cinstea noastră, că suntem ostași buni. Nu e un neam mai de batjocură decât a Țiganilor ș'a jidovilor, cari dau ostașii cei mai răi, oamenii cei mai fricoși. În miliție, în luptă mai ales, se vede vrednicia unui popor. Căci atâta plătește un om cât îi ajută inima. Că dacă-i inima și curajul puțin, să fie ometeu cât un munte nu prețuește o zală rea. Că umblă bleag și amezit, nu pricepe comănde, se lasă lat pe pământ cât ce-l răzbește nădușala verii, frigul iernii ori foamea. Și o tulsește la fugă, în toiu luptei, cu inima cât un purece. Vezi că nu-l ajută inima, iar puterea unei armii atârnă dela inima luptătorilor, nu atâta dela numărul lor.

Merg azi, tinerii noștri să tragă sorti. Se zicem: mergeți cu bine, și de sunteți luați la miliție fiți mândri, căci în mâna voastră se pune o datorie sfântă: apărarea țării. Iar când îți aperi țara te aperi pe tine, avutul tău, pe părinți, pe rudeniile tale, aperi strălucirea coroanei domnitorului.

Se zicem, dragă cumetre, fiți veseli, căci cei trei ani, de veți avea minte bună, nu vor fi ani pierduți, ei multe lucruri bune veți putea învăța acolo.

Și întâia oară, dragi tineri, veți învăța ce înseamnă a trăi în viață după o anumită și strânsă regulă. Că un mare păcat, o mare slăbiciune a noastră e, că nu ne folosim timpul cumsecade, nu ni-l știm împărți. În miliție se poate numai cunoaște câte poate isprăvi un om sănătos într'o zi, dacă muncește după o anumită regulă.

Și regula asta, dacă se urmează, întru cât se potrivește, și în viața de-acasă, la plug și la car, aduce roade îmbelșugate. Un om care știe și îi dedat să-și împartă bine lucrurile, isprăvește într'o zi cât altul în trei, care lucră așa la întâmplare, cum îl taie capul.

Apoi regula în viață, pe lângă că-i folositoare, mai este și frumoasă. O casă, o curte, o grădină pusă bine în rând, o moșie lucrată după bună cumpăneală, slujește totdeauna spre lauda cea mai mare a omului.

Și eu văd, dragă cumetre, chiar în satul nostru, că cei-ce au făcut armata sunt oameni cari iubesc regula, buna rânduială, mai mult decât cei-ce nu s'au părăsit nici odată satul. Vezi bine și între foștii militari sunt oameni

slabi, dar cam au ei alte păcate, nu atâta lipsa rânduielii e la casa lor.

Învăță tinerii noștri ce se poate face printr'o ascultare cuminte. Când unul mai cuminte poruncește și ceilalți îl ascultă. Nu-i vorbă ascultarea aceasta în miliție câte-odată se cere într'o măsură din cale afară, dar nu e rău să ne dedăm cu ea. Într'o casă, într'o gospodărie dela satele noastre, știe ori cine că numai atunci merg lucrurile strună, când între toți membri familiei, înțelegând și sluga aici, e legătura ascultării. Dar vezi bine, nu se înțelege ascultarea de frică, ci din dragoste și bunăînțelegere. Că și la miliție ascultarea care-i numai de frică nu-i nici odată așa de rodnică cum e cea din dragoste. Ci iarăși, se poate vedea, cumetre, că de multe-ori trebuie să porcezi în casa ta și cu ascultarea de frică, dacă cea din dragoste nu se poate.

Învăță în miliție, tinerii noștri, se prețuiască și să iubească curățenia, care iar e de mare lipsă în viață. Și de multe-ori, ca să fie cineva curat, trebuie să fie harnic. Și se poate face cineva harnic, chiar de n'a fost, de dragul curățeniei.

Mă gândesc apoi că una din învățăturile cele mai mari pe cari ni le dă miliția, este, că deschide ochii feciorilor noștri asupra prețului ce-l are cetitul și scrisul, lipsa de carte.

Între oamenii cari au făcut armata nu vei afla unul singur care să nu se străduiască a-și învăța copilul carte. Copii acestora cercetează mai regulat școlile noastre de pe sate. Nu vom auzi pe nici unul dintre foștii militari zicând: „Cum am trăit eu și tata fără carte, va trăi și copilul meu.“ Nu va zice, pentru-că în miliție i-s'au deschis ochii și au putut bine pricepe folosul învățării. Că așa-s făcuți oamenii noștri, dragă cumetre, povețele cari le-aud în satul lor dela popa ori dascalul cu greu le urmează, zicând că-s niște „sfătoși“ popa ori dascalul. Dar când se 'ntâlnește cu străinul și vede la străin prețuirea cărții, vede în străini folosul ce-l aduce cartea, atunci se cumintesc, se rușinează de neștiința lor, și le pare rău că n'au învățat și ei.

Câte mii de recruți tineri vor îmbrăca peste puțin hainele împăratului! Câți fii de ai poporului nostru vor merge să-și facă datoria pentru țară și stăpânitor!

Meurgă voiși, dragă cumetre, că nu merg la loc rău. E drept că n'ar strica să se scurteze cei trei ani de slujbă, că-s prea mulți, și multe cheltueli vin pe umerii țării, și se țin prea mult brațele muncitoare departe de lucru. Cine nu învață în doi ani slujba cătănească, acela n'o mai învață nici în trei, dar nici în treizeci.

Deputații noștri vreau să se aducă o lege pentru ca să fie miliția numai pe doi ani. Dar' până va veni, de se va aduce cândva lege nouă, trebuie să ne mulțămim cu cea veche, care ne ține feciorii trei ani. Nici trei ani nu-i mult, când feciorii își petrec timpul acesta cu folos. Când se vor nisui să învețe tot ce-i bun acolo, și când se vor feri ca de foc de multele mișelii și păcate, cari se pot învăța nu în miliție, ci în străini, în orașele străine, pline de păcate și de stricăciune.

Tu ai, cumetre, aici pe vărul tău Vasile, care trage sorti zilele acestea. Să știi că-l îngardă. E un lujer de voinic, să-i fie fală împăratului.

Te las cu bine!

Cumătrul tău

Bădicul Ion.

Dela frații din România.

Monumentul lui Cuza Vodă.

În orașul Iași se va ridica în toamna asta un monument în amintirea lui Cuza Vodă. Înainte de domnia lui țările românești, Moldova și Muntenia, ierau despărțite și aveau domni deosebiți. În anul 1859 iele s'au unit alcătuind o singură țară numită România. Cuza Vodă a fost cel dintâi domn al țărilor unite. Deși a domnit timp scurt, numai 7 ani, totuși a săvârșit fapte mari. Iera iubitorul poporului și a desrobii pe clăcași (iobagi) făcându-i proprietari pe pământul lor. A scos apoi marile averi mănăstirești din mâinile călugărilor greci, cari duceau fiecare an multe milioane de lei din România în străinătate, jefuind averile mănăstirilor.

Națiunea românească va păstra veșnic amintirea marelui domn și îi va ridica la Iași o statuă (chipul lui în piatră). Cheluiala statuei va fi de 120.000 de lei, din cari s'au adunat până acuma 93.000.

Desvălirea statuei se va face la toamnă cu mari serbări.

Marele foc din Bruxella.

O mare nenorocire a năpăstuit orașul Bruxella, Belgia, și totodată o mulțime de oameni, societăți și muzee din diferite țări, din Anglia, Franca, Italia și Germania. Să făcuse adevărată o expoziție nemaipomenit de mare în acest oraș, în care își trimiseră mașinile, lucrurile de preț, frumoase țesături vechi în preț de sute de mii, o mulțime de negustori și fabricanți mari. Expoziția aceasta a fost cercetată de zeci de mii de oameni. În săptămâna trecută cine știe cum, unii zic că din întâmplare, alții zic că un suflet negru ar fi dat foc, s'a aprins aproape întreaga expoziție și a ars până în temelii. Gazetele din țară povestesc că îți părea că arde un întreg oraș. Focul de abia a putut fi stins. Au alergat soldații, pompierii și polițiștii, dar cu greu să îndeplineau toate lucrurile. Au ars și vr'o câțiva oameni în flăcările uriașe cari s'au născut. Pagubele să prețuiesc cu mai multe sute de milioane. O mulțime de oameni, cari și-au trimis la expoziție poate singura lor avere, au ajuns la sapă de lemn. Așa o femeie văduvă, care și-a expus mai multe țesături scumpe, în preț de 150.000 a rămas acum fără nimic. Pagubele unele au fost răsplătite în parte de societățile de asigurare, o singură societate de asigurare engleză a plătit 16 milioane, iar o altă parte va fi răsplătită de guvernul Belgiei.

În mijlocul destrăbălării pe care o adusesese cu sine focul s'au găsit și o mulțime de hoți cari au furat ce au putut. Soldații și polițiștii abia puteau să țină la o parte zecile de mii de oameni, cari vreau să vadă mai de aproape focul uriaș. Să povestește că au fost și soldați de aceia cari au furat vin — unii au fost găsiți beți.

Demult nu s'a mai pomenit un foc, care să nimicească atâtea lucruri scumpe, prețuite și cari nu se vor mai găsi niciodată.

Literatură și știință

Poezii din popor.

Culese de E. G.

*Cine m'a dat dorului
Aibă casa cucului
Și hodina vântului,
Că nici cucu n'are casă,
Nici vântu fără aleasă,
Nici cucu n'are hodină,
Nice vântu fără lină.*

*Ochii mei de plâns topiți,
Vă închideți și muriti,
Dacă n'ați fost norociți
Să aveți pe cin' iubiți.*

*Dorul meu și-al Dumitale,
Facă-l Dumnezeu o floare,
O floare mirositoare,
Să mi-o pun la cingătoare.
Pe bătaia inimii
Floarea doar' va vestezi.*

*Daulică, daulică,
Daulică frunza-mi pică
La sfânta Mărie mică
Și n'am câștigat nimică,
Că ce biet mi-am câștigat
Mi-am beut și mi-am mâncat.*

In focul luptei.

— Povestire. —

De Alexandru Mărăcine.

Era în iarna anului 1848, într-o zi de Duminecă. Scărțâia zăpada înăsprită de ger supt opincile crăciunenilor și clopotele dela biserică păreau că-s dogite, așa sumau de sec. Dar nu glasul clopotelor bisericilor mici și bătute de vremuri îi chema acum pe crăciuneni. Era un alt clopot, unul cu mult mai mare și mai răsunător decât toate clopotele din lume, un clopot pe care-l trăgeau într-o dungă niște mâni dumnezeiești, care striga cu glas omenesc peste țara Ardealului: Sculați-vă, oameni buni, omorâți legea veche și zmulgeți din umăr mâna care v'a ținut până acum în jug! Glasul acestui clopot fermecat a fost ascultat de toate popoarele din țara asta, numai crăciunenii să treziseră cam târziu. Dar s'au trezit în sfârșit și ei. Imbujorați la față, cu inimile calde, bătrâni și tineri, să duceau acum toți la biserică. Venise un tinăr dela Blaj, s'a sfătuit două nopți cu părintele Isaia și acum avea să ție o cuvântare, să le spuie noutăți din țară și să-i îndrume ce să facă.

Biserica era tixită de lume, copiii să întindeau pe vârful degetelor, dar nu puteau vedea nimic, nici în dreapta nici în stânga, iar femeile erau tot urechi ca să poată auzi de-acolo din ținda bisericii a sfântă slujbă a părintelui Isaia. La dreptul vorbind, privirile tuturor erau îndreptate asupra tinărului dela Blaj, nu știau nici ei de ce, dar credeau că graiul lui va deslega o mulțime de taine, să uitau în ochii lui mari și negri și așteptau să se întâmple ceva mare. În sufletul tuturor fierbea o frământare năpraznică. Glasul părintelui Isaia tremura mai tare ca de obicei, crețele de pe frunte i-se neteziseră, avea în față o lumină de sfânt.

— În vremea aceea, mergând Isus spre Ierusalim, eșitu-i-a în cale lui nenumărat norod...

Cetia din evanghelie părintele, la câte un cuvânt își ridica privirile peste popor, îl însemna, ridicând glasul și-și cutremura barba mare și albă ca zăpada. Tânărul ședea în

strană, avea barbă și iel, creată și neagră, scurtă, mătăsoasă, era înalt și frumos la trup. Neliștea poporului adunat pare că-l pătrundea și pe el: din când în când treserea privind icoana maicii Domnului pe iconostas.

Părintele Isaia isprăvisse evanghelia și tocmai săruta cuvios cartea sfântă, cele de pe urmă cuvinte ale apostolului părea că stăpânese încă sufletele credincioșilor, era liniște mare, când un țipăt grozav a cutremurat biserica întreagă.

Oamenii au stat o clipă uluiți, pe urmă s'au împins, s'au învalurat, s'au căleat unul pe altul, ca să se liniștească, apoi iară rămânând prostiți, cu brațele atârnat în jos, înjunghiați în moalele capului de privescerea ce li-se arăta:

Un călăreț intrase în sfânta biserică cu cal cu tot, cu sabia scoasă, urmat de-o ceată de vre-o douăzeci de inși înarmați și ei și îmbrăcați în haine roșii.

Era un căprar din oastea lui Kossuth, venia să prindă pe părintele Isaia, dar mai ales pe tânărul dela Blaj, pe care urmăreau de vre-o câte-va zile.

N'au făcut multă gură, au intrat în altar vr'o doi, l'au luat pe părintele și așa cum era în hainele sfinte l'au dat pe ușe afară, iar „cânelui de valah“ care încerca să se împotrivescă i-au aruncat un laț între mâni, l'au înduplecat cu câte-va ghioalde prin dreptul inimii și au eșit aproape tot așa de tăcuți cum au intrat.

Oamenii nu se mai puteau desmeteci, părea că le-a luat cineva auzul și vederea. Trebuie că au fost orbiți în clipa aceea, au fost orbiți de-o putere nevăzută, căci altfel nu se putea. Erau între ei atâți voinici, cari cu un singur lat de mână, cu o mișcare din braț ar fi putut culca zece la pământ, și era în fruntea tuturor Gheorghe Rusu, nepotul părintelui, care ar fi zdrobit o armadie întreagă. Brațul lui era obiceiuit să cadă vrășmaș ca o săcură asupra dușmanului. Dar nu, au petrecut cu ochii mari pe unguri cum au ieșit cu oamenii lor din biserică. Erau cu fața cătră altar și s'a întors fiecare om îndărăt ca o mașină, înapoi spre ușa bisericii. Când s'fita strălucitoare a părintelui Isaia s'a pierdut din vedere, s'a privit fiecare, doi cu doi, față în față și din ochii lor holbați par' să întrebau: ce-i de făcut? Nime nu se mișca, nu se putea mișca din loc, copiii stau smeriți cu privirile ațintite asupra fețelor speriate ale părinților și era în biserică o liniște ca de mormânt. Deodată din preajma altarului a pătruns în tăcerea bisericii un răsuflăt adânc, venit dela băierile inimei. Tot poporul s'a întors într'acolo. Gheorghe Rusu, el a oftat, sta cu mâinile încrucișate, pe piept, galben la față, nemișcat, fața îi era întunecată grozav și fruntea îi era crepată în două de-o vână puternică. Oftatul lui șuerător a scăpărat din ochii tuturor lumini năpraznice de mânie, brațele întregului popor credincios s'au ridicat ca la poruncă în aier și un răcnet înfiorător a cutremurat din nou biserica. S'au stins luminile și candela dela icoana Maicii Domnului încă s'a stins. Pe urmă n'ai mai fi știut ce să întâmplă în casa lui Dumnezeu, țipete de copiii să amestecau cu glasuri răgușite de bărbați și toată lumea să îndrepta ca un val uriaș spre ușa bisericii. Gheorghe Rusu își făcea loc cu brațele lui de oțel prin mulțime și el a fost cel dintâi, care a ieșit la largul din biserică. Care cum ieșia o tupea la fugă cătră casă; n'a trecut o jumătate de ceas și la marginea satului zumzăia ca un roi de albine o oștire mergătoare de coase și îmblăcii, mormăia ca un urs mănios și înainta în fugă spre dealul dela marginea satului.

Ungurii ajunseră pe vârf, au băgat de seamă răscoala crăciunenilor și să îngrijeau de-o sperietoare. De singurul stejar care era pe vârf au acățat pe părintele Isaia și pe frumosul tânăr dela Blaj. Haina sfântă a părintelui sclipea orbitor în fața obosită a soarelui de iarnă și albul hainelor românești în care era îmbrăcat teologul dela Blaj — așa să spunea c'ar fi fost teolog — lumina trist spânzurătoare.

Dar crăciunenii nu mai vedeau nimic, nu mai simțeau nimic. Un singur gând le stăpâna mințile lor tulburate de mânie: răzbunarea. Alergau nebunește pe deal, să împingeau unii pe alții și-ți păreau cum calcă așa amenințatori, își păreau niște zâmbri mâniați și înfiorători.

Nu era de glumă. Ungurii au deschis focul. Ținteau și nimereau bine. Cu fiecare durdătură să prăvălea câte un crăciunean, să cutremura odată din tot trupul și să întindea roșind zăpada dimprejur. Cel dintâi a căzut fratele părintelui Isaia, un bătrân încăruntit, pe urmă rând pe rând: Ilie Căpănean, Petru Cătană, Călinu Găban, Precup al Ursului și alți mulți. În frunte alerga și acum Gheorghe Rusu, să apleca asupra pământului ca o fiară, ca prin minune fiecare glonț îl ocolea, să ducea ca o săgeată înainte și mulțimea pătrundea: șuvoia înfricoșat, înurma lui.

Vreme de fugă nu mai era și ungurii desnădăjduți ținteau tot mai înțepit și tot mai amarnic. Morții rămăneau pe loc, dar vii înaintau mereu deschizând uliți largi în rândurile lor. Când au ajuns pe vârf, zeci de coase și zeci de îmblăcii, cu o singură șuerătură ascuțită și cu o singură lovitură au izbit. Sângele cald și roșu a topit și aici zăpada. Capete sparte și capete tăiate mușeau în pământ. Crăciunenii ușurați au pus coasele și îmblăcii pe umăr, numai Gheorghe Rusu aștepta încă ceva, își rotea privirile aspre de vultur prin prejur și căuta un nou prilej de descărcare a mâniei lui nebune. L'a și găsit. Mai la o margine, cum s'a uitat odată, i-s'a întâlnit privirile cu ale unui ungur căzut, dar care nu murise încă. S'a apropiat de el.

Tremura bietul și avea niște priviri rugătoare, pline de frică.

— Nu mă omorâți, oameni buni, — a început să se vaețe — nu mă omorâți că și eu sunt de legea voastră. Îs român și eu de pe Valea Murășului, dar am intrat în oastea ungurească, m'or luat cu de-a sila.

Într-o clipă l'a încunjurat toți crăciunenii. Să uitau la el unii cu milă, alții mănioși, nu să mișca însă nici unul și așteptau să vază ce va zice Gheorghe Rusu, care sta la doi pași de el, cu sprâncenele încruntate ca un judecător neândurat.

Rănitul galben la față, pământeni, să vaeța mai departe ținându-și brațul deasupra capului:

— Nu mă omorâți, oameni buni, că și eu-s de legea voastră... nu mă omorâți...

Poate că l'ar fi lăsat trecător, dacă în vremea aceea nu s'ar fi pornit de undeva o limbă de vânt, să miște creanga stejarului dealături cu cele două trupuri spânzurate cu tot și să înfioare sufletele crăciunenilor.

— Nu te eunose, a răspuns scurt și din inimile tuturor Gheorghe Rusu. Cu o lovitură de îmblăciu i-a mutat capul dela loc.

Deodată cu moartea românului ăsta pripășit pe aripile vântului rece, de vale, din sat a început să străbată un glas de clopot. Era clopotul bisericii părintelui Isaia și-l trăgea diacul cel bătrân, cu mâni tremurătoare, jalnic, a moarte.

Credeți doftorilor.

(Descoperirea doctoului Erlich să adevărește tot mai mult.)

Sunt numai vr'o două luni, decând o veste îmbucurătoare a plecat din țara nemțească și a străbătut în întreagă lumea, umplând de bucurie inimile tuturor voitorilor de bine ai oamenilor. Învățatul doctor Erlich descoperise adevărat un leac în potruiva sifilisului. Doctori vestiți au cercetat acest leac și au mărturisit, că și după părerea lor întemeiată, acesta este cel mai bun leac împotriva îngrozitoare boale, care bântue în toate straturile de oameni, dela țărani până la domni cei mai mari.

Să plătește deci și chiar voim cu tot dinadinsul să facem cunoscut cetitorilor nostri boala și mai ales leacul acesta nou al ei.

Sifilisul este o înveninare de sânge câștigată pe urma așa ziselor boale secrete (șancăr etc.) Boala aceasta se arată întâiu în formă de bubițe mici și roșii pe urmă se prefac în rani tot mai mari, cari sparg în moalele capului, în gât, pe ceriul gurii, s'au pe grumazi și în sfârșit pe ori-ce parte a trupului. Este o boală aceasta, care ține mai mulți ani. Mai întâi pustiește pe ascuns, fără să se cunoască ceva pe dinafară, sângele și pe urmă numai iabucnește în toată grozăvia ei. Doctorii o pot lămuri dacă îți iau sânge și-l vizitează cu sticla măritoare; boala poate fi cunoscută re-

pede, dar până acum deși se folosea un leac (un fel de amestecătură de argint viu) nu putea fi vindecată pe deplin.

Lumea sau că se ferea să-și descopere înaintea doftorilor această boală rușinoasă, sau o descopere numai atunci când nu mai era nimic de ajutor. În chipul acesta boala să lătea tot mai mult, trecea din tată în fiu, chinuind grozav și pustiind sănătatea oamenilor. E grozav să vezi câte pe un om plim de sifilis, mai ales când boala a reușit să-și cuprindă în mrejea ei scărboasă întreg trupul. O rană grozavă îi murdărește obrazul sau grumazii și el se ofilește pe zi ce merge, să prostește și ajunge în cele din urmă să-și pară că întreagă grămada de carne bolnavă

Arderea expoziției din Bruxela.

Am spus în numărul trecut, că în orașul Bruxela, capitala Belgiei, s'a întâmplat un foc groznic. Anume: țara Belgiei a aranjat o expoziție foarte mare și frumoasă, la care au trimis și expus lucruri de mare preț toate țările civilizate din lume. Din nenorocire, zilele trecute s'a iscat foc în o parte a expoziției. Chipul nostru ne arată momentul când flăcările uriașe au cuprins frumoasele edificii ale expoziției. Oamenii îngroziți fug care cum pot. Pe deoparte aleargă pompierii în goana cailor, iar în partea de jos a chipului, în dreapta, să vede cum soldații pușcă animalele sălbatice dintr'o menagerie, ce a fost în apropiere de expoziție. Animalele acestea la vederea focului au fost cuprinse de o furie nebună. Leii și tigrii urlau grozav. De teamă să nu se mai întâmple și alte nenorociri, toate animalele din menagerie au fost pușcate. (Alte amănunte asupra focului publicăm la alt loc al foii).

— a acestui om e o stafie a tuturor boalelor de pe lumea asta.

Prostit să coboară în mormânt un astfel de om spre mai marea scârbă a semenilor lui.

Dar cum spuneam, boala trece din tată în fiu, și în nepoți, astfel încât rânduri întregi de oameni trebuie să sufere pentru păcatul unui om, trebuie să poarte din nou suferințele celui de-a câștigat boala aceasta grozavă.

La orașe mari unde fetele necinstite lătesc foarte mult sifilisul s'a îngrozit lumea. O adevărată teamă cuprinse și lumea doctorilor învățați, când deodată din țara nemțească s'a răspândit vestea plină de bucurie, că marele doctor Erlich a descoperit leacul sifilisului.

Doctorul Erlich a dovedit în fața lumii, că în vreme de 48 de ceasuri, cu ajutorul leacului făcut de el, pierе ori-ce fel de semn sifilitic de pe trupul unui om, cu alte cuvinte se vindecă. Insuși doctorul Erlich, numai după-ce a vindecat 606 bolnavi, a ieșit la lumină cu leacul lui.

Leacul făcut din amestecarea unei otrăvi foarte puternice, numită arsenic, astfel încât nu poate roade altceva din trupul omenească decât acele mii și mii de ființe mici și nevăzute cu ochii cari umblă prin vinele bolnavului de sifilis se introduce sub piele, în vre-o vână.

Aproape toate spitalele din lume au alergat la doctorul mare din Germania și au cerut leac de probă. Au primit și au vindecat cu ajutorul lui în toate părțile.

Noi românii, ca un popor fără de carte ce suntem nu prea credem doftorilor și mai bucuroși cercăm să ne vindecăm cu nu știu ce descănțece. Descoperirea aceasta a unui doftor mare ne face însă să înțelegem, că ei sunt cei mai mari binefăcători ai oamenilor și numai lor ne putem încredința sănătatea. Lăsați babele, oameni buni, mai ales voi cei cari aveți fete (slujnice) pe la orașe și credeți doftorilor.

Glume și snoave.

Impăcarea sasului.

Cică s'a întâlnit un sas din Rechișdorf cu un român din Bungard în târgul cel mic din Sibiu. Zice sasu:

— Vă împăcați vecine?

— Cu cine măi sasule, întrebă românul.

— Cu ungurii.

— Să spune ceva la gazetă, dar eu nu cred.

— Nici să nu vă împăcați măi frate, sfătuiește sasu, că domniii noștri încă zic că ne-am împăcat, să zice că deputatul nost, știi, ăla putred și cu gura strâmbă să pupă cu toți groftii când merge la Pesta, să pupă și bea cu ei la masă, dar noi tot atâta dare plătim și jandarmii tot „sas puturos“ ne zic.

Sasul era pleoștit și-și trăgea parapleul subsuoară. Să uită la el Bungărzanul și râde:

— Trimeteți altul mai frumos, măi sasule, că le-a fi oarecum și domnilor ăloră să se „împace“ cu așa om.

*

Mângâiere.

Bărbatul: Totuși, draga mea, întrista-te-ai dacă a-și muri eu?

Femeia: Cum să nu, scumpul meu, numai chiar singura mângâierea aș avea, că barem aș ști unde-ți petreci nopțile.

NOUTĂȚI

Sibiu, 25 August n.

Un nou an de școală.

Nu peste mult, la întâiu Septemvrie să vor deschide iar porțile școlilor. La sate copilașii noștri nevinovați vor începe iar să-și chinuie mințile lor crude și să-și frângă limbile rostind cuvintele colțuroase ale unei limbi urâte și străină de noi: az a-s-t-o-l—az astol, masa, vor învăța copiii noștri de prin toate satele cerând să mulțumească, sub îngrijirea dascălilor, pe toți domniii aceia mustăcioși și pleoștiți, cari ne caută mereu școlile de sporul ce l'au făcut în limba ungurească. Astfel la sate.

Dar în altă parte mă gândesc eu acum. Mă gândesc la acei zeci și sute de băieți români, cari au isprăvit școlile sătești și cărora le-au spus părinții, că acum vine școala cea mai mare dela oraș, cărora măicuțele înduioșate le coasă cămăși pe nemție și le vopsească cioarecii cu coaje de nucă. La aceștia mă gândesc acum. Sufletele lor curate se vor fi înflorând, cercând să-și lămurească o viață bânuită numai, o viață can povești, o viață zgomotoasă de oraș, unde să aprind lămpile fără să le pui lemn și unde huruie pe uliți un car nebun fără de cai. Mă mai gândesc pe urmă și la acei cari au isprăvit școlile dela oraș, gimnaziile și altele, cum stau și aceștia încureați, fără să știe încătrău să apuce, cum caută în șerparele părinților și văd că sunt goale, cum răpiți câte odată de cine știe ce însuflețire, pe aripele unor visuri îndrăznețe zidesc cetăți neînchipuit de frumoase, în cari ei sunt stăpâni puternici și bogați, — da, bogați pentru-că atâta vreme cât au tocit băncile școlilor dela oraș ei au fost cei din urmă, ei au flămânzit mai mult, coatele lor totdeauna au fost rupte și hainele lor nici odată n'au fost făcute pe trupul lor.

În satele noastre peste tot locul să croiesc planuri acum, să cheltuieste o muncă mare sufletească, să prefac grâne adunate cu osteneală de rob în aur sunător, e o frământare prin toate satele noastre, pentru-că să apropie întâiu Septemvrie și atunci să vor deschide școlile dela oraș.

Sgomotul lumii peștrite din stradă îmi pătrunde în odaie, gândurile mele sboară departe la satul frumos de sub poale de munte, din care am pornit și eu odată și mă gândesc că oare ce putere fermecată împinge pe tinerii noștri și-i scoate din liniștea vieții sătești? Imi plec capul în palme și răspund întristat: *Banul.*

Dar să nu ne amăgim, să judecăm drept și să privim lucrurile așa cum sunt. Banul, ori cât s'ar părea nouă și ori-ce am zice, e cea mai mare putere care stăpânește astăzi lumea și va stăpâni-o totdeauna. Să privim numai în jurul nostru și vom înțelege aceasta numai decât. La orașe, aceste căzane clo-cocotoare ale vremurilor de azi, în mijlocul celor mai negre păcate se fierbe și să alcătuește soarta unui popor. Cine are în mână orașele, are în mână banul și cine are banul are puterea, bunăstarea și fericirea. Să nu ne înduioșem deci, să nu ne pară rău de liniștea pe care o părăsesc tinerii noștri, plecând dela sate, ci din potrivă să-i îndemnăm din toate puterile: Mergeți, învățați, înmulțiți-vă și curițiți orașele.

Dar aici trebuie să ne oprim o leacă și să lămurim o greșală, care ne paște demult și la care ni-am gândit când am început să scriem aceste rânduri. Noi credem adecă că numai advocații, doftorii, preoții, profesorii, notarii și dascălii sunt domniii adevărați, credem că numai acest soi de oameni poate să trăiască fericiți. Și ne înșelăm amar. Duceți-vă oameni buni cari vre-ți să vă creșteți copiii la învățătură, duceți-vă și vedeți o țară străină. Acolo familiile cele mai de frunte, bogații cei mai mari își face copiii calfe de prăvălii și-i învață la meșteșug. Pentru-ce? Pentru-că știu foarte bine că acești viitori negustori și meșteșugari vor fi aceia prin mâna cărora va trece toată roada satelor, țăranilor din jurul orașelor în cari să vor așeza.

Pentru-ce ne-am face deci toți copiii advocați peritori de foame, ori cine știe ce domni, cari nu vor fi în stare să-și câștige codrul de pâine? Negustorii, meșteșugarii sunt astăzi adevărații domni ai tuturor popoarelor, să ne trimitem și noi copiii pe această cale a vieții și vom vedea, că vom ajunge un popor eu mult mai puternic și mai bogat.

Am ținut să spunem aceasta mai ales acum când în cele mai multe părți prin satele noastre se hotărăște soarta copiilor.

Răsplată după cuviință. Comitetul Asociațiunii, având în vedere marile jertfe bănești, făcute cu o inimă de aur, de marele român Vasile Stroescu, a hotărât ca la adunarea mare, ce să va ținea în Dej la 18 și 19 Septemvrie să-l aleagă membru onorar (de cinste) al Asociației. Este o răsplată cuvenită aceasta și ne gândim, că în bisericile noastre încă ar trebui să se pomenească numele acestui ne-maipomenit suflet darnic.

Hirotonire. Domnul Lazar Triteanu, asesor consistorial a fost sfințit întru preot de Inalt Preasfinția Sa metropolitul Meșianu, Joi la ziua împăratului. În aceeaș vreme, Inalt Preasfinția Sa a dăruit și brâu roșu noului asesor.

Despărțământul Nocrich al Asociațiunii invită pe membrii săi, și pe alți binevoitori, la *adunarea generală* cercuală, ce se va ținea în ziua de sfânta Marie (28 Aug.) în comuna *Fofeldea*, la oarele 11 înainte de amiază. Se va sărba părăstas în amintirea de 100 ani a fericitului *A. Tr. Laurian*, născut în această comună. Se va da producțiune cu skiopticonul. Seara teatru și petrecere.

Biserică românească în Ierusalim. Mai mulți creștini buni din România au adunat bani să zidească o biserică românească în Ierusalim. Deocamdată au cumpărat un loc frumos și mare de 8000 de coți în apropierea sfântului mormânt. Să va zidi acolo o biserică și mai multe chilii pentru călătorii la sfintele locuri, unde și-a trăit viața pământească Mântuitorul nostru Isus Hristos.

Semne triste. Ne gândim la vremurile vechi, ne gândim la bătrânii noștri sănătoși și plini de viață, cari ridicau pietri de moară și se luptau piept la piept cu ursul din munte. — Cetim în gazete că în toată țara la asen-tările din anul acesta au ajuns tot feciori, cari abia au atins măsura cătâniei, slabi, bolnavi și piperniciți au fost mai toți. Ce sunt astea dacă nu bătaia lui Dumnezeu asupra acestei țări, unde stăpânii se mușcă unii pe alții pentru lucruri de nimic, mânăncă banii săracilor pentru plăcerile lor și lasă să se desvâlgne prostimea, să moară.

Marele Delavrancea, scriitorul nostru vestit dela București, după cele două piese de teatru luate din istoria românilor, acum a mai scris una nouă despre Petru Rareș, viteazul domn moldovean, fiul lui Ștefan cel mare și sfânt, despre care am scris, în unul din numerii trecuți.

Dela școala militară. Să împuținează băieții români, cari îmbrățișază cariera militară. În anul acesta la școala de cadeți din Sibiu au isprăvit numai cinci români, anume: Mihai Maxim, Aurel Birtolon, Constantin Popa, Sabin Sorescu și Gavril Ursace. Atragerea aminte a cetitorilor noștri că fundațiunea Gojdu are mai multe stipendii pentru cei-ce să pregătesc de oficeri.

Hoție în palatul împărătesc din Budapesta. S'au furat 25,000 coroane dintr'o casă de fier din palatul împăratului din Budapesta. Cu o cheie străină s'a deschis casa și fără să bage cineva de seamă s'au furat banii. Fură astăzi lumea și pe împăratul. Hoțul să crede că ar fi un soldat care e între păzitorii palatului.

Un copil ars. În Brașov într'o familie românească s'a întâmplat o nenorocire mare. Femeia Paraschiva Blederean a plecat deacasă lăsându-și băiețelul de 1 an și jumătate singur. Cine știe cum băiatul a umblat cu foc, a aprins vr'un lemn și s'au altceva și i-au luat hainele foc. Țipetele lui desnădăjduite au adunat vecinii, dar prea târziu, căci băiatul era aproape mort. — Nu înțelegem cum își poate lăsa o mamă copilul singur fără de nici o grijă.

Strivită de tramvaiu. O românească servitoare aici în Sibiu a fost călcată de tramvaiu când trecea pe strada Schevis. A fost dusă la spital. — Orașul nostru nu e oraș mare, nu sunt oameni atât de mulți ca să se îmbulzească. O astfel de nenorocire nu se poate întâmpla decât din negrija conductorilor de tramvaiu.

Nu mai umbă morile din Budapesta. Toți muncitorii — peste 3000 de oameni — s'au pus în grevă și nu vreau să mai lucre, pentru-că morarii, stăpânii, nu le îngăduie repausul de Dumineca. Muncitorii sunt peste măsură de năcăjiți și sunt hotărâți să ducă lupta în potrița stăpânilor până la sfârșit. Dreptatea e pe partea lor, deși stăpânii îi învinue, că de mai multe săptămâni ar împedece, scoțind câte un șorub, câte un cuiu, rupând câte o roată, mersul morilor de foc. Trei mii de oameni muncitori săraci și chinuți cu femei și cu copii stau acum fără lucru și fără hrană din pricina bogaților hrăpareți și nemiloși. Lucrurile aceste să petrec în Budapesta capitala țării noastre — săracă de nenorociți.

La crâsmă. Un băiețuș de patrușprezece ani din *Tibru*, comit. Albei de jos, ne scrie o scrisoare la gazetă, cumcă judele Roșiu din Tibru a fost junghiat și omorât de niște dușmani ai lui. Judele adevărat se întâlnește cu mai mulți fruntași ai satului în fața crâșmei ca de obicei, cum spune băiatul și aci a stat la sfat, în ziua de Ilie prorocul, cu ceilalți oameni. Deodată au năvălit asupra lui Iepure Vasiliță, cu un frate de-al lui și încă cu un om din sat și l'a junghiat drept în inimă, așa că a murit pe loc. După jude a rămas o văduvă cu trei copile mici. Așa dar și omorul acesta s'a petrecut în fața crâșmei, unde să adună sătenii noștri după un vechiu obicei prost al nostru. Curat amar și jale, cum scrie băiatul a Efrem.

Strigoii zilelor de acum. În Spania s'a întâmplat ne mai pomenita grozăvenie de mai la vale:

Intr'un sat cu numele Godor trăia un om bogat, bătrân însă, plin de boale și să vede și cam sărit la cap. Bătrânul acesta voia cu ori-ce preț să se vindece, asta o înțelegem, dar pe deasupra vrea să și întinerească. Vrerea lui ar fi rămas o singură vrere nebună a unui om bolnav, dacă nu s'ar fi aflat un suflet drăcesc să se folosească de ea. Un așa zis vrăjitor de prin împrejurimi prinzând de veste dorințele bătrânului s'a legăturit să-l întinerească el, spunea însă că numai așa se va putea întâmpla aceasta, dacă va bea sânge de copil mic. Nebunu bătrân s'a învoit la acest plan grozav al vrăjitorului, care a tot umblat să prindă un copil. Nu de mult într'oză zi l'a și aflat pe un băiețuș, l'a prins și l'a dus la locuința bătrânului, unde l'a junghiat și l'a făcut pe bătrân să sugă sânge cald din vinele deschise dela gâtul copilului. Poliția a prins pe spurcatul om bătrân, dar vrăjitorul ucigaș a scăpat. Îți vine să crezi că ne apropiem de sfârșitul veacurilor.

800 kilometri în 12 ceasuri. Să înțelege, că drumul acesta grozav de lung n'a putut fi făcut în vreme atât de scurtă de cât cu mașina de zburat, cu *acropolanul*. În zilele trecute s'a dat în Franța un premiu de 100,000 de lei celui ce va face drumul acesta în vreme mai scurtă. A fost câștigat de un francez numit *Zebanc*, care în vreme de 12 ceasuri a sburat drumul acesta ca cea mai măiastră pasăre de pe lume. E de însemnat, că frații noștri francezi sunt cei mai meșteri în ale zburatului — nemții din Germania să trudească mult să-i ajungă — dar una este istețimea franțuzului și alta a neamțului.

Din isprăvile lăieților. Mai mulți țigani lăieți trecând prin Runcu-mare, sat apropiat de Hunedoara, ca nu cumva să între într'o casă și să prădeze au fost însoțiți în trecerea lor prin sat de un păzitor. La marginea satului, cum era noaptea, tâlharii au năvălit însă asupra păzitorului și l'au omorât. Pe urmă s'au împrăștiat care încărâu. Jandarmii îi urmăresc.

In urma alegerilor

ce s'au făcut acum, cum și cu considerare la stările politice destul de grele, prin care trece țara noastră, e de lipsă ca

fiecare Român vrednic

și cu tragere de inimă pentru națiunea lui să-și tragă bine sama ce face. Pentru ca să fie bine informat asupra stărilor noastre fiecare din Românașii noștri să

aboneze „Foaia Poporului”

care este cea mai veche foaie populară și anume întocmită pentru trebuințele poporului nostru de pretutindenea.

Prețul Abonamentului:

Pe un an	Cor. 4.40
Pe o jumătate de an	2.20
De acum până la finea anului	—
Pentru țări străine pe an	11.—

Abonații cei noi primesc toate numerele dela jumătatea anului încoace.

Numeri de probă

trimitem la cerere ori cui și rugăm pe abonații noștri de peste tot locul ca să lătească foaia între cunoscuți sau să ne trimită adresele celor ce ar dori să aboneze foaia. Înmulțindu-se abonații vom putea face și foaia tot mai bună și mai bogată.

A murit în America Gheorghe Bratu din Armeni. S'a dus de curând peste mare și nu se pricepea la muncile străine de acolo, lucra într'o moară de ciment. Din nebagare de seamă s'a atins de un drot al electricei, care mîna moara și a murit îndată, lăsând o nevastă cu doi copii.

Credința femeii. Simion Sârban din Mermești de lângă Arad fiind bolnav greu s'a dus în spital la Arad să se vindece. Să vede însă că nevastă-sa nu l'a prea avut la inimă și cu ori-ce preț vrea să creadă că-i va muri bărbatul. Din pricina aceasta s'a și împreunat tocmai cu cumnatul ei. Dar Simion Sârban spre nenorocirea lui s'a vindecat pe deplin, — spre nenorocire, pentru-că ajungând acasă și prinzând de veste de cele întâmplate, s'a tulburat grozav și voind să răzbune necredința nevestii a junghiat-o. Din spital a ajuns astfel în temniță. — Ce păcate!

Holera. Rusia întreagă după cum am mai scris, e bătuită de holeră, acum se scrie, că bolnavii se sporesc și mor din ce în ce mai mult. Ce e înburător însă, e că în Basarabia fraților noștri supuși țarului, cazurile de holeră sunt foarte rari. În orașul Chișinău ar fi mai mulți la număr. De altfel România a luat măsuri istețe, încât foarte cu greu va străbate această groznică boală și prin apropierea noastră. Însuși ministrul V. G. Morțun al României poartă grije de aceste măsuri, despre cari a dat chiar și M. Sale Regelui Carol un raport.

În orașul Laibach, al Austriei, cetățenii panslavi (cari vreau unirea tuturor rușilor, boemilor, sârbilor și bulgarilor într'o singură țară) a ținut să tulbure seninătatea sârbărilor pentru M. Sa Împăratul Francisc Iosif, adunându-se pe ulițele orașului, strigând „Trăiască Sârbia” și cântând cântecul lor național „Hei Slovane”. Ne gândim cum ne rugăm noi în toată Dumineca pentru M. Sa, câte îndurăm și cu toate acestea cum suntem de departe de acești răzvrătitori ai împărăției.

Mulțămii publică. Pentru grabnica și corecta lichidare a daunelor cauzate prin incendiu din urmă tempestății cu fulger din 11 August 1910 subscrișii aducem publice cele mai calde mulțămite băncii de asigurare „Transsylvania” din Sibiu, pe care o recomandăm cu toată căldura tuturor doritorilor de a se asigura, ca una dintre cele mai cinstite bănci de asigurare. — Poplaca, în 16te August 1910. *Vasilie Iancu, Iona D. Stroe n. Bratu, Dumitru Bădăla, Ioanăș Schian.*

Cărți și reviste.

A apărut nr. 2—3 de pe anul III din „*Revista politică și literară*”, ce apare la Blaj sub direcția d-lui Aurel Ciato și cu colaborarea celor mai distinși scriitori români.

Sumarul bogat și variat al acestui număr e următorul:

Aurel Ciato: După alegeri; P. Papazissu: Pastel (poezie); Al. Ciura: Revedere (nuvelă); M. Străjanu: „Puterea sufletească” (studiu psihologic de C. Radulescu-Motru); Dr. I. Rațiu: Bunea ca istoriograf; Ionel: În atelier (nuvelă); Hyperion: Lacrimi (poezie); Dr. Valer Moldvan: Decadența șovinismului; Ioan Adam: Răscoale țărănești; D. Nichifor: Serenada unui flăcău (poezie); Al. P. Dafin: Cântec nou (poezie); Dr. Franz Oppenheimer: Teoriile de stat și ideea de stat sociologică; A. Melin: Baba vicleană (poveste pentru copii); Dr. V. Nițescu: Glosse (Libertate de presă); Libertate, egalitate-frățietate); I. Agârbiceanu: Prăpastia (nuvelă); A. Ciato: Sub linie (Pr-

domo); Horia P. Petrescu: Fierarul (poezie); Al. Ciura: Cronica literară (N. Iorga și Academia română); A. Ciato: Note politice (Ce vrea domnul Tisza?); Redacțional.

„Revista politică și literară” se poate procura la Blaj (Balázsfalva) Transilvania. Abonamentul pe un an 12 cor.; pentru studenți, învățători și preoți: 8 cor.; pentru România și străinătate: 15 cor.

A apărut: *Culegere de diferite cântece*, cuprinzând: hore, doine, sârbe, cântece de petrecere, marșuri, serenade, cântece populare și altele, de *Ioan I. Ciurcu*. Editura librăriei Ciurcu în Brașov. Prețul 70 bani și 20 bani bani porto.

Din aventurile lui *Sherlock Holmes*:
1. Aceea care l'a învins pe Sherlock Holmes, 2. Catechismul familiei Musgrave, 3. Omorul din Valea Boscombe, 4. Societatea celor cu părul roșu, 5. Un post ciudat, de *Conan Doyle*, traducere de *Nic. S. Statie*. Editura Librăriei Ciurcu, Brașov. Fie-care număr costă 20 bani.

ECONOMIE

Prețul bucatelor

In Sibiu la 23 August st. n.:

Grâu	Cor. 12,80 până 14,—	de hectolitru
Săcară	4,—	” ” ”
Ovăș	5,40 ” 6,40	” ” ”
Cucuruz	10,— ” 11,—	” ” ”
Cartofi	2,— ” 2,50	” ” ”
Fasole	—,— ” —,—	” ” ”
Șăină Nr. 3	33,80 ” 35,—	la 100 chilo
” ” 4	32,80 ” 34,—	” ” ”
” ” 5	31,80 ” 33,—	” ” ”
Slănină	180,— ” 192,—	” ” ”
Unsoare de porc	188,— ” 192,—	” ” ”
Său brut	60,— ” 62,—	” ” ”
Său de lumini	80,— ” 82,—	” ” ”
Său de lumini topit	92,— ” 92,—	” ” ”
Săpun	66,— ” 66,—	” ” ”
Fân	3,40 ” 4,80	” ” ”
Lemne de foc neplutite	7,50 ” 7,70	la met. cub.
” ” plutite	6,25 ” 6,50	” ” ”
Spirit rafinat	1,82 ” 1,85	la litru
Spirit ordinar	1,80 ” 1,83	” ” ”
Carne de vită pentru supă Cor. —,96 până 1,52	la chilo	
” ” ” friptură	1,28 ” 1,52	” ” ”
” ” vițel	—,90 ” 1,48	” ” ”
” ” porc	1,44 ” 1,76	” ” ”
Ouă, 10 bucăți	—,50 ” —,57	” ” ”
Un pătrar de miel	—,— ” —,—	” ” ”

In Budapesta în 24 August st. n.:

(Grâu și săcară de cea nouă)

Grâu de Tisa 78 chilo Cor. 9,90 până 10,10	la 50 chilo
” ” ” 79 ” ” 9,95 ” 10,20	” ” ”
” ” ” 80 ” ” 10,— ” 10,20	” ” ”
Săcară	7,27 ” 7,22 ” ” ”
Orz	—,— ” —,— ” ” ”
Ovăș	7,20 ” 7,70 ” ” ”
Cucuruz	5,63 ” 5,72 ” ” ”

Unsoare de porc Cor. 157,— până 158,—	la 100 chilo
Slănină	124,— ” 125,— ” ” ”

Sămânță de luțernă C. —,— până —,—	la 100 chilo
” ” trifoiu	—,— ” —,— ” ” ”

Porci îngrășați pentru untură C. 1,30 până 1,36	la chilo
” ” ” carne	1,30 ” 1,36 ” ” ”
Viței	—,90 ” —,98 ” ” ”

Pe o păreche de miei	Cor. —,— până —,—
” ” ” oi	—,— ” —,— ” ” ”

Prețul banilor în 24 August n.

	cumpărat:	vândut:
Galbeni	Cor. 11,28	11,38
100 Lei, hârtie	94,80	95,20
100 Lei, argint	93,—	94,80
Lire turcești, aur	21,45	21,65
1 funt șterlingi englezești	23,84	24,04

100 marce, aur	117,20	117,65
100 ” hârtie	117,20	117,65
Napoleon	19,—	19,10
100 Ruble rusești, hârtie	252,50	254,—
100 ” ” argint	238,—	242,—

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e însemnată după *călindarul vechiu*.)

- 15. August: Alibunar, Câmpeni, Comloș (Banat), Făget, Hațeg, Ilia, Sân-Paul, Șilimegi, Teiuș.
- 16 August: Cîsnădie.
- 17 August: Komárom (Ujsóny), Zlagna.
- 18 August: Alțina, Bistrița, Giula.
- 19 August: Cluj, Crișul săsesc, Piscoț, Sân-Mărtinul-Homorodului, Voitec.
- 21 August: Ilieșfalău în Secuime, Porumbacul inf.
- 22. Alămor, Beba veche, Jombolia, Jucul de jos, Murăș-Oșorheiu, Sighetul Marmăției.
- 23 August: Beclean, Biertan, Dézna, Geoagiul de jos.
- 25 August: Gherghio-Sân-Miclăuș, Năsăud, Zelau.
- 26 August: Galgo, Orezidorf.
- 27 August: Ciuc-Sepviz, Făgăraș, Macfalău, Mocrin, Panticioiu, Tășnad, Turda.
- 28 August: Delta (Timiș), Ispánmező, Vurmloc.
- 29 August: Drașeu, Gyertyámos, Ora-dea mare, Șimand, Cristurul-săcușesc, Zam.
- 30 August: Buteni, Retișdorf (comit. Târnava mare).

In aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu câteva zile mai înainte.

Liferări, licitații, arândări și altele.

La această rubrică vom publica de acum înainte tot felul de liferări de mărfuri, licitații și arândări de peste tot locul, unde sunt oameni de-ai noștri. Vom spune totdeauna ce se vinde sau să arândează, de unde se pot cere informații, când este terminul ultim pentru înștiințarea la liferări sau ziua licitației. Terminul este totdeauna după *călindarul cel nou*

Arândarea casei nou zidite cu 10 odăi, sală de joc, drept de cârcimă și boltă. Oficiul parochial Domașnia, comit. Caraș-Severin; terminul 28 August.

Arândarea târgului cu 13,000 coroane, și taxa pentru pardoseală cu 8001 coroane. Magistratul Elisabetopole, terminul până la 1 Septembrie.

Facerea unui trotoar de asfalt împrejurul edificiului dela judecătoria din Elisabetopole. Primarul orașului dă informații, terminul 3 Septembrie.

Liferarea petrișului pe drumurile comitatului Solnoc-Dobâca pro 1911—1916. Oficiul de zidiri al statului în Deș, terminul 7 Septembrie.

Arândarea casei de cârcimă a comunei Todorita, lângă Făgăraș. Prețul strigării 1200 cor., terminul 4 Septembrie. Primăria comunală.

Arândarea caselor de cârcimă ale comunei Mândra, lângă Făgăraș. Prețul strigării la casele Nr. 4 e de 1000 cor., la casele Nr. 249 e de 1200 cor. Terminul 21 Septembrie. Primăria comunală.

Edificarea bisericii din Galați (Galacz, u. p. Puj). Darea în întreprindere a lucrărilor necesare. Cauțiune 1200 cor. Terminul 3 Septembrie. Oficiul parochial gr.-cat. din Galați.

Liferarea de 450 stângini lemne de foc pe 1910/11 la spitalul civil Francisc Iosif din Sibiu. Comisia spitalului, terminul 5 Septembrie.

Arândarea cârciumei comunale din Valchid și cea de pe hotarul din apropierea gării Hoghilag. Prețul strigării 400 și 350 cor. Primăria Valchid, terminul 17 Septembrie.

Arândarea pășunatului de iarnă pentru oi pe hotarul comunei Șelimbăr. Prețul strigării 1135 cor., terminul 28 August, 2 ore după amiază. Primăria comunală.

Vinderea a 72 jugăre pădure mare și veche de fag, pe teritoriul comunei Negrulești, comitatul Solnoc-Dobâca. Amănunte la Constantin Juga, preot. Terminul 31 August.

Arândarea morii de făină din Strugari. (Vezi publicațiunea din foaia noastră de azi).

Arândarea cârciumei comunale din Strugari. (Amănunte în publicațiunea, ce să află la alt loc al foii de azi.)

Poșta Redacției.

Patrichiu Pintea, inv. în R. In foaie nu putem publica lucrări așa mari. Dar poate o tipăriți în broșură pe spesele D-Voastră. Pentru tipărit primim.

Poșta Administrației.

T. P. în A. Adresați-Vă Librăriei Arhidiecezane în Sibiu, care are legături mai deaproape cu firme ce pregătesc lucruri pentru biserici.

Toader Bârs, Rusia. Am primit totul. Urmează scrisoare.

Maniu Cristea, București. Vom căuta, ca să vedem cum stă lucrul și apoi îți vom răspunde.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”.

Loc deschis.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra inseratului vrednicului măiestru pantofar *George Săsărman*, care și-a schimbat locuința în Sibiu, strada Măcelarilor 36.

M. Lungu Fii, renumita fabrică de căruțe în *Rășinari*, eșecută ori ce comande cu prețuri convenabile. Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra inseratului din numărul de azi al foii.

Ioan Grecu, măiestru pielar în *Porcești*, liferează tot felul de opinci, cu prețuri ieftine. Amănunte mai deaproape în inseratul din foaia de azi.

Intreprinderea „*Bricketid*” de lumină strălucitoare a lui *Albrecht* se recomandă onoratalui public pentru ori ce fel de comande de acest fel. Vezi inseratul susnumitei firme la alt loc al foii.

Aviz. Se caută agenți și voiajori remunerați cu proviziune mare pentru vânzare de *jaluții de ferestrii* dela firma *Simons Schillinger & Co.*, fabrică de *jaluții de ferestrii*, Budapesta, Grof Zichy Jenő utca 16, unde au a se adresa ofertele și comanda.

207 1—2

Apollo-Bioscop.

In orașul nostru, pe piața Hermann, să află de câteva zile un Bioscop, ce atrage foarte mult public la reprezentațiile ce se dau

Aproape în fiecare zi se schimbă programul, care este variat și interesant. In fiecare zi se dau mai multe reprezentații.

Prețul de intrare 1 cor., 60 bani și 20 bani.

Aviz

competenților la postul de vice-notar din comuna Reșinari.

Având comuna noastră Rășinari un fiu al ei, cu toate pregătirile necesare, ea competent la postul de vice-notar devenit vacant, — onorații competenți esteri sunt avizați a lua aceasta la cunoștință, dând întâietate celui ce să cuvine.

223 1-1

Mai mulți Rășinarieni.

Nr. 2673/1910 pret.

210 3-3

Concurs.

Devenind postul de viconotar communal în comuna Orlat (cercul Săliște) prin abdicare vacant, pentru îndeplinirea lui prin alegere, scriu concurs și invit pe candidații de notar evalificați conform cerinței legii, de ași înainta prin autoritatea competentă cererile lor instruite cu dovezile de lipsă la oficiul pretorial din Săliște până în **27 Septembrie 1910 la 5 oare p. m.**

Săliște în 17 August 1910.

Primpretorul cercual.

Nr. 1086/910

222 1-3

Licitațiune.

Să publică că comuna **Strugari** (lângă Szászsebes) dă în arândă prin licitațiune publică **moara de făină** în **18 Septembrie st. n. a. c.** la 9 oare a. m.

Prețul strigării **1002 cor.** Vadiu 10%. Oferte în scris să pot face până la începerea licitațiunii. Numai astfel de oferte să primesc în cari pe lângă suma hotărâtă e și declarația, că oferentul cunoaște condițiunile de licitare, precum și vadiul necesar. Condițiunile mai deaproape să pot vedea ori când în oarele oficioase în cancelaria notarială din loc.

Strugari, la 21 August 1910.

Primăria comunală

Daniil Petrașcu
notar.George Vlad
primar.

Nr. 1085/910

221 1-3

Licitațiune.

Să publică că comuna **Strugari** (lângă Szászsebes) dă prin licitațiune publică **cărucina comunală** în **18 Septembrie st. n. a. c.** la 10 oare înainte de amiază.

Prețul strigării **852 cor.** Vadiu 10%. Oferte în scris să pot face până la începerea licitațiunii. Numai astfel de oferte să primesc, în cari pe lângă suma hotărâtă e și declarația, că oferentul cunoaște condițiunile de licitare precum și vadiul necesar. Condițiunile mai deaproape să pot vedea ori când în oarele oficioase în cancelaria notarială din loc.

Strugari, la 21 August 1910.

Primăria comunală.

Daniil Petrașcu
notar.George Vlad
primar.**Băieți**

să primesc la învățătură la

211 2-3 **Stefan Moga**

franzelar

Sibiu, strada Trenului.

Se poate căpăta în tot locul

Kalodont

26 20-42 a lui Sarg

oremă de dinți neînconjurat de lipsă păstrează
dinții curați, albi și sănătoși.**Casă de vânzare,**

constatătoare din local de prăvălie, 3 odăi, bucatărie etc. A se adresa la Nicolae Mohan, 224 1-1 Sibiu Rideligasse Nr. 2

2-3 băieți

în etate dela 13 ani în sus, se primesc ca învățăcei la

Nicolae Cornea

219 1-3

măiestru zidar și măsur
Săliște, (comit. Sibiu)**ANUNȚ.**

Sunt în deobște cunoscute relele de cari suferă tinerimea noastră studioasă pe la gazele din oraș. De aceea pentru a se veni în ajutorul instrucțiunii și educațiunii, un domn fost director de gimnaziu-internat, anunță pe cei interesați că, cu începutul anului școlar, *primește în gazdă, pe lângă o modestă plată anuală, un număr restrins de elevi cari i-și fac studiile la școlile publice din Sibiu.* Vor avea dormitoare speciale, sală de meditații încăpătoare și sală de mâncare aparte, fiind feriți de ori-ce contact dăunător. Doritorii se vor adresa până la 1 Septembrie st. n. pe adresa: *Director la dl V. Onițiu, Palatul „Albinei”, Sibiu—Nagyszeben.* 207 2-2

O corespondență postală

ajunge, ca să poți primi o foarte interesantă broșură gratis și franco. Această broșură descrie în mod științific și ușor de înțeles metoda de cură electrică, iar bolnavul care suferă de slăbire generală de nervi, reumatism, neuralgie, mistuire neregulată, lipsă de somn, dureri de cap și alte tot felul de slăbițiuni, va avea mare folos de această broșură. Nici odată nu s'a dat în Ungaria o broșură așa de interesantă gratis. Noi aducem această jertfă pentru a convinge pe oameni despre folosul ce il poate aduce electricitatea.

Cere Dta această carte și noi îți vom trimete-o **gratis și franco** 2-2 sub cuvertă închisă, fără nici o îndatorire.

Electro-Vitalizer, instit. de ord. med.

Budapesta, IV. Semmelweissgasse 4. Mezzanin 51.

Oare de ordinațiune în zilele de lucru dela 1/2, 10-1 oară și dela 3-6 oare, Dumineca și în sărbători dela 10-12 oare.

Cupon pentru o carte gratuită.

Cătră *Electro-Vitalizer, institut de ordinațiune medical.*

Budapest, Semmelweissg. 4, Mezzanin 51.

Binevoiti, vă rog, a-mi trimite o broșură din lueraea d-v.: **Tratat despre electroterapia modernă: gratis și franco.**

Numele: .....

Comuna: .....

Judetul, comit.: .....

De tăiat jos!

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cîsnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vînat, sport și voiaj, peclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte

articole de galanterie
cu prețurile cele mai moderate.Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din brașele numite și reparatura lor se eșecută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco. 81 41-

Comandele prin postă se eșecutesc prompt și conștiențios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Prin numeroasele scrisori de mulțămintă trimise mie pot dovedi, că nu este nimic mai bun și mai ieftin, ca

floacele de piuă de Cîsnădia

Cine vrea să aibă matrațe ieftine și bune, sau paturi și perini vecinic durabile, acela să se îndrepte la mine cu deplină încredere. Pentru lucru de curelărie și șelărie, pregătirea de sersamuri la cai (gura hamului) etc. sunt introduse și la artileria c. r. și valorate. Mai departe fac atent la țoalele de cai militari și pentru feciori, de Cîsnădia, la postavul de Cîsnădia, artieli de lână de oaie și produsele școlii noastre de țăsătorie de specialitate.

Cu distinsă stimă

295 20-20

Mihail Bretz, Cîsnădia (Nagydisznód.)

O calță de pantofar și 2 învățăcei

În etate dela 13 ani în sus, se primesc imediat la

Vasilie Gente
pantofar

199 1-3 în **Rod**, u. p. **Pojána**.

1-2 băieți de școală

să primesc în cvartir ori și cu toată proviziunea într-o familie maghiară, unde ușor pot învăța limba maghiară. Informațiuni: **SIBIU**, strada Sării Nr. 31. 204 1-1

Marca de scutire: „Anker“

Liniment, Capsici comp.,
Inlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de secole, care s-a folosit de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu preț de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2- să capătă aproape în toate farmaciile. Depozit principal la **Leul Török**, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter în
„Leul de aur“ în Praga.

Șoseaua Elisabeta Nr. 6 non.
Expediție zilnică. 242 42-

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai bune stoffe de iarnă în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: **Sacko, Jaquete, și haine de salon**, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 81 62-

Uniforme pentru voluntari, șura și tot felul de articole de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Nici când!

nu mai schimb altul cu săpunul meu, de când folosesc săpunul de lapte de crin-*Steckenpferd* (marca *Steckenpferd*) de **Bergmann & Co. Teschen a. E.** fiindcă acest săpun rămâne singur cel mai eficace decât toate săpunurile medicinale, cum și pentru îngrijirea unui teint frumos, moale și delicat. Bucata cu 80 fileri să capătă în toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile etc. 40 26-40

Vinuri de masă escelente,

litra cu 40 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria 145 64- de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Uzelai 20

O fetiță drăguță de 18 ani,

(fetița unui brutar) puțin cam dezvoltată trupește, cu o zestre de 400,000 coroane, ar voi a să căsători cât mai curând cu un tinăr modest. Numai oferenți serioși capătă răspuns.

L. Schlesinger
BERLIN 18, Deutschland

212 49-52

Schimbare de local.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința onoratului public din Sibiu și jur, că cu 1 August st. n., mi-am mutat

Atelierul de pantofărie

în Sibiu, strada Măcelarilor 36

(vis-à-vis de Tipografia Archidiecezană)

unde primesc și execut ca și mai înainte tot felul de comande, dela cele mai simple până la cele mai fine, precum: **păpuci pentru bărbați, femei și copii.** Croitură frumoasă și lucru solid.

Rugând onoratul public și vechii mușterii de binevoitorul sprijin și în viito, semnez

Cu toată stima:

George Săsărman

măiestru pantofar.

201 1-5

CFJ

Portland și Romancement
de Brașov și Beociner

Pentru zidiri

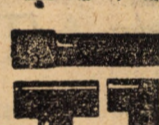

Traverse

CFJ

Stucatură de trestie
Impletitură „Bacula“
Materialul de zidit în viitor.
Ieftinește orice zidire.

Tevi

de fier covăcit și fier rturnat precum și Fittings
Pumpe pentru fântâni și alte industrii
Sfredelile de găurit pământul și la fântâni

Tot felul de articole tehnice

VH
W

Fier de Cudsir în rude, fier modelat, fier în rude și fier de incheiat
în 600 profile și dimensiuni se află în deposit.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

86 16-52

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai eftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apeducte. 18 29-

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1909 K 4.831,168-51
Capitale asigurate pe viață achitate 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 112.045,412-
sfârșitul anului 1909 viață „ 10.847,132-
Fonduri de întemeiere și de rezervă 2.309,387-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile. Persoane versate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Vin bun,

se află la subscrisul producător de vinuri, — anume:

Vin vechiu din	—	1907	cu	54	fl.	litra.
Vin vechiu din	—	1908	"	48	"	"
Vin Rizling și Roze	1908	"	"	52	"	"
Vin din	—	1909	"	42	"	"
Vin Rizling și Roze	1909	"	"	44	"	"
Vin alb de masă din	1909	"	"	38	"	"
Vin Roșiu din	—	1908	"	54	"	"

Prețurile cele mai joase. E vin din coastele dealului Șiria (Világos) nu de grădină, nici câmpie, ci din deal.

Rog onoratul public a fi cu încredere. Butoaie dau împrumut pe timp de una lună, în caz mare de lipsă două luni.

Vinul să vinde dela 50 litre în sus, prețurile sunt calculate după literă.

Rog onoratul public a-mi scrie curat numele, comuna și gara.

Când îmi renapoiati vasale vă rog de adresă, în fract, cu care s'a destilat vinul.

Atrag atențiunea cumpărătorilor mei (înțeleg casele private), să deșerte vinul în sticle bine afundate și așezate culcat, deoarece vinul în bute, dacă e început, nu stă ci să acrește și mucezește.

195 4-5

Cu stimă

Petru Benea

proprietar de vii și neguțator de vin,
Șiria (Világos) (Arad megye)

Intrebuințază stimată Doamnă

CREMA-MARGIT a lui Földes

spre a Vă ține fața curată, vioaie și drăgălașe

Crema Margit a lui Földes, mijlocul drăgălaș pentru frumusețea la cele mai vestite dame din lumea întreagă.

Succesul minunat al acestui mijloc este a se căuta în buna cunoaștere a materiilor din care e făcut, astfel că acest cosmetic trece momentan în piele, iar succesul se observă deja după câteva ore.

Deoarece Crema-Margit a lui Földes se imitează și falsifică de multe ori, să nu se primească de nimenea la cumpărare decât cutii închise cu marca originală, fiindcă producătorul numai atunci garantează pentru crema numită.

Crema Margit a lui Földes este un product chemic curat, nesticăcios și liber de orice unsoare. 92 B 7-7

Această cremă depărtează toate necurătențiile pielii, sgrăbanțele de vară, mitesserii, petele de ficat etc. etc., iute și sigur. Nu numai pentru pielea feței, ci și pentru finetea și înfrumusețarea pielii grumazilor, umerilor și mânilor se poate întrebuința cu succes. Un borcanel mare 2 cor., un borcanel mic 1 cor. și se află în toate apotecile și drogeriile.

Trimitere pe postă direct dela producătorul
CLEMENS v. FÖLDES, farmacist în ARAD.

Să capătă în Sibiu la: Fabr. Guido, C. Fritsch, farmacia Gustav Meltzer, fabrică de săpun. Parfumeria Meltzer. I. C. Molnár, farmacie. K. Morscher, droguerie. K. Müller, farmacie. E. Rummler, farmacie. Pissel & Schmidt, farmacie. In Agnita la W. Fröhlich. In Sighișoara la A.W. Lingner. In Mediaș: Obert Iosif.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoara la ochi mulțimea celor oameni, a căror sânge și sucuri trușești sunt atrofați și cari în urma ușurinței din tinerețe și prie deprimări rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ea acestor stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, tineretă și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui oameni să și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere măcarurile lor secrete. Dar nu e în desajuns însă și încredințarea acestor măcaruri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe să ajute și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreț și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (stât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trușești ale bolnavului să curată, nervii să se întărească, tot organismul să se elibereze de materiile de boală, chinurile săliștești să se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și

radical cu metoda lui proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, încaputurile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și șire separată. În ceace privește cura, depărțarea nu este piedică, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, oric la dorință să retrimite fiecare. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII. Rákóczi-ut. 10. 80 57-

Cost bun și ieftin

să dă în și afară de casă. Doritorii sunt rugați a se adresa

Strada Bruckenthal Nr. 34,

191 3-3 lângă Catedrală.

Pentru țărani noștri!

Sprijiniți industria română!

Subscrisul aduc la cunoștința oamenilor noștri de peste tot locul, că în atelierul meu argăsesc tot felul de

piei pentru opinci

și astfel pot vinde opincile cele mai bune pe lângă prețurile cele mai ieftine. Ocaziune bună de cumpărare pentru boltași și societăți de conzum. Partii mai mici de piei pentru curelari încă să găsească. Dela două perechi de opinci în sus să trimit ori cui.

Ioan Grecu

măiestru pielar în Porcești, u. p. Verestorony.

203 3 3

ATENȚIUNE

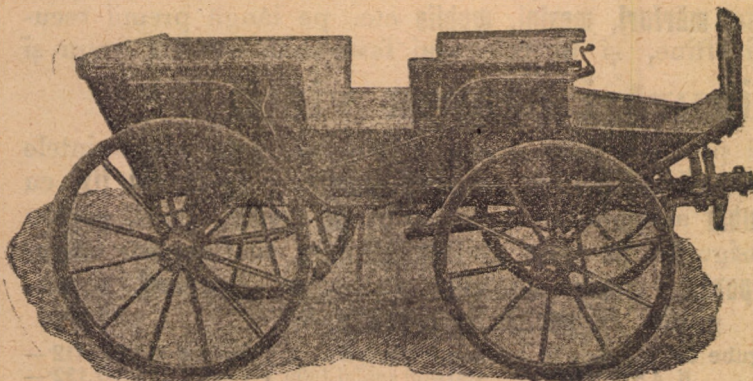
trebuie să se dea la alegerea de iluminări potrivită pentru orașe, comune, privați, hoteluri, restaurațiuni cu grădină, stațiuni balneare, vile etc., pentru iluminări la ori ce fel de localuri dinlăuntru sau dinafară, mai departe iluminări de străde, procurarea de aparate centrale la case, precum și lampe singuratică de iluminat sau lampe rotunde în interiorul odăilor, pe străde și locuri publice, pentru cari să recomandă de un specialist avantajile senzaționale ale tehnicii moderne de iluminat ce le are

Intreprinderea „Brikettid“ de lumină strălucitoare
a lui Albrecht

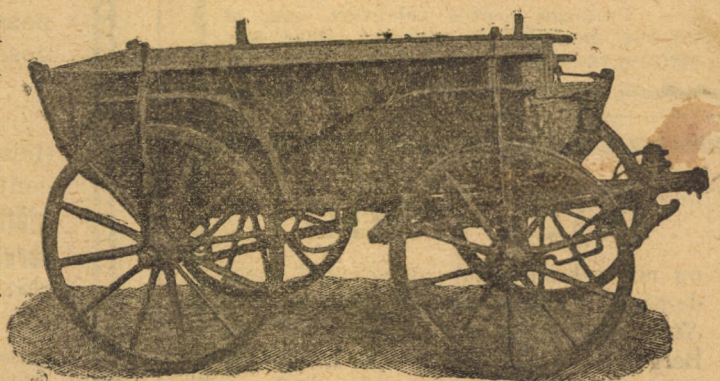
184 6-8

Sibiu (Nagyszeben) strada Gușteriții Nr. 30.

Cară și căruțe de ori ce proporțiuni

din cel mai bun material neîntrecut de durabile și ușoare la mers diferă cu preț convenabil

Fabrica fiilor M. LUNGU

Rășinari (Resinár) Szeben-megye